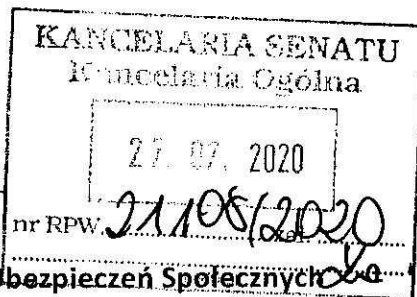

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Prezes
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

992600/035/ 5 /2020

Warszawa, 23 lipca 2020 r.

03980200362663
RPW/21108/2020
2020-07-27

Pan Senator
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat RP

Szanowny Panie Senatorze

W odpowiedzi na pismo Pana Przewodniczącego (znak BPS.DKS.KU.0401.24.2020) przekazuję w załączeniu notatkę zawierającą szacunkowe skutki finansowe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych proponowanej zmiany, która miałaby polegać na wprowadzeniu możliwości obliczania emerytur według nowych zasad bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych.

Zgodnie z prośbą Pana Przewodniczącego obliczenia przeprowadziliśmy dla osób, które wiek emerytalny osiągnęły po 2012 r. oraz z wyłączeniem osób urodzonych w 1953 r.

Z wyrazami szacunku

Gertruda Uścińska
Gertruda Uścińska

Załącznik

Notatka - Szacunkowe skutki finansowe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych proponowanej zmiany, która miałaby polegać na wprowadzeniu możliwości obliczania emerytur według nowych zasad bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych – osoby, które osiągnęły wiek emerytalny po 2012 r.

Szacunkowe skutki finansowe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych proponowanej zmiany, która miałaby polegać na wprowadzeniu możliwości obliczania emerytur według nowych zasad bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych – osoby, które osiągnęły wiek emerytalny po 2012 r.

W szacunkach nie uwzględniliśmy osób urodzonych w 1953 r., ponieważ te osoby zostały objęte ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2020, poz. 1222).

Proponowana zmiana

Proponowana zmiana polega na wprowadzeniu możliwości obliczenia emerytury według nowych zasad bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur „wcześniejszych”, o ile wniosek o emeryturę „wcześniejszą” został złożony przed 1 stycznia 2013 r., a prawo do emerytury powszechnej (o której mowa w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) powstało po 2012 r. Zmiana dotyczyłaby tylko osób, które wiek emerytalny osiągnęły po 2012 r. Przyjeliśmy, że zmiana wejdzie w życie w styczniu 2021 r.

Dla osób, które kiedykolwiek przed wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt P 20/16) wystąpiły o emeryturę powszechną:

- przeliczenie wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur „wcześniejszych” nastąpiłoby na moment złożenia wniosku o ustalenie emerytury powszechnej,
- wypłacone byłyby wyrównania w wysokości różnicy między tak obliczoną emeryturą a wysokością dotychczasowego świadczenia za cały okres, w którym świadczenie pobierane było w niższej wysokości.

Dla osób, które dotychczas nie wystąpiły o przyznanie emerytury powszechnej, emerytura ta obliczana byłaby bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur „wcześniejszych”. Emerytura według nowych zasad byłaby obliczona na moment ustalenia prawa do tej emerytury.

Szacunki przeprowadziliśmy dla kobiet urodzonych w latach 1954-1959 oraz mężczyzn urodzonych w latach 1949-1952 lub w 1954 r., którzy spełniają poniższe warunki:

- pobierają lub pobierali emerytury „wcześniejsze”,
- data przyznania prawa do emerytury „wcześniejszej” przypada przed 1 stycznia 2013 r.,
- kiedykolwiek przed wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt P 20/16) wystąpili o emeryturę według nowych zasad przyznawaną po ukończeniu

ustawowego wieku emerytalnego oraz emerytura ta ustalona została z pomniejszeniem podstawy obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur „wcześniejszych”,

- data przyznania prawa do emerytury według nowych zasad przypada po 2012 r.

W szacunkach przyjęliśmy, że przeliczenie emerytur dla osób, które kiedykolwiek przed wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego wystąpiły o emeryturę powszechną oraz wypłata wyrównań nastąpiłyby w styczniu 2021 r. Dla osób, które dotychczas nie wystąpiły o emeryturę powszechną, również przyjęliśmy, że obliczenie emerytury powszechnej nastąpiłoby w styczniu 2021 r. (w szczególności dla średniego dalszego trwania życia dla wieku, który osoby te osiągną w styczniu 2021 r.).

Założenia

W szacunkach uwzględniliśmy:

- prawdopodobieństwa zgonu z prognozy demograficznej Eurostatu opublikowanej w 2017 r.,
- średnie dalsze trwanie życia z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (Monitor Polski z 26 marca 2020 r. poz. 326) – wyłącznie dla osób, które dotychczas nie wystąpiły o emeryturę powszechną,
- waloryzację świadczeń – wskaźniki waloryzacji świadczeń obliczone na podstawie założeń makroekonomicznych Ministerstwa Finansów z kwietnia 2019 r.:

Rok	Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	Wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia
2020	102,51%	102,80%	103,39%
2021	102,53%	102,80%	103,18%
2022	102,46%	102,80%	103,18%
2023	102,50%	102,80%	103,18%
2024	102,50%	102,80%	103,18%
2025	102,50%	102,80%	103,16%
2026	102,50%	102,80%	103,13%
2027	102,50%	102,80%	103,11%
2028	102,50%	102,80%	103,08%
2029	102,50%	102,80%	103,06%
2030	102,50%	102,80%	103,03%

Wyniki – osoby, które kiedykolwiek przed wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego wystąpiły o emeryturę powszechną

Zakładając, że dla kobiet urodzonych w latach 1954-1959 oraz mężczyzn urodzonych w latach 1949-1952 lub w 1954 r., którzy kiedykolwiek przed wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego wystąpili o emeryturę powszechną, emerytura według nowych zasad byłaby obliczona na moment ustalenia prawa do tej emerytury bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur „wcześniejszych”, z uwzględnieniem waloryzacji świadczeń, a emerytura według nowych zasad bez pomniejszania wypłacana byłaby od stycznia 2021 r., szacunkowy wzrost wydatków na emerytury dla tych osób wyniósłby:

Kobiety urodzone w latach 1954-1959 oraz mężczyźni urodzeni w latach 1949-1952 lub w 1954 r., którzy pobierali emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013, data przyznania prawa do emerytury powszechnej przypada po 2012 r. oraz mieli pomniejszaną podstawę obliczenia emerytury powszechnej

Rok	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty nominalne	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty zdyskontowane inflacją na 2019 r. (ceny stałe z 2019 r.)
	<i>w mln zł</i>	
2021	988,4	940,5
2022	995,8	924,7
2023	1 016,0	920,4
2024	1 035,6	915,4
2025	1 054,6	909,3
2026	1 072,4	902,2
2027	1 088,8	893,7
2028	1 103,5	883,6
2029	1 115,9	871,7
2030	1 125,5	857,8

Dodatkowo oszacowaliśmy koszt wyrównań za cały okres, w którym świadczenie wypłacane było w niższej wysokości. Przyjmując, że wyrównania wypłacone byłyby w styczniu 2021 r., ich szacunkowy koszt wyniósłby 3 380,4 mln zł. Liczba osób w rozważanej grupie wynosi 108,1 tys., a liczba osób, które skorzystałyby z proponowanej zmiany, wynosi 101,7 tys. Szacunkowa przeciętna miesięczna podwyżka świadczenia dla tej grupy osób wynosi 797 zł, a przeciętna kwota wyrównania 33 224 zł.

Liczba osób, które pobierały emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013, data osiągnięcia wieku emerytalnego oraz data przyznania prawa do emerytury powszechnej przypadają po 2012 r., miały pomniejszającą podstawę obliczenia emerytury powszechnej oraz skorzystałyby z proponowanej zmiany (z wyłączeniem osób urodzonych w 1953 r.)

Rok urodzenia	OGÓŁEM	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
	<i>w tys.</i>		
OGÓŁEM	101,7	68,4	33,4
1949	18,6	18,6	x
1950	17,6	17,6	x
1951	15,9	15,9	x
1952	15,9	15,9	x
1954	9,7	0,4	9,4
1955	8,7	x	8,7
1956	7,5	x	7,5
1957	6,6	x	6,6
1958	1,2	x	1,2
1959	0,1	x	0,1

Wyniki – osoby, które dotychczas nie wystąpiły o emeryturę powszechną

Przy założeniu, że wszystkie osoby urodzone w latach 1954-1959 w przypadku kobiet oraz urodzone w latach 1949-1952 lub w 1954 r. w przypadku mężczyzn, które pobierają emerytury według starych zasad przyznane przed 2013 r. i które do momentu wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wystąpiły o emeryturę powszechną, wystąpią o nią w styczniu 2021 r., szacunkowy wzrost wydatków na emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla tych osób wyniósłby:

Kobiety urodzone w latach 1954-1959 oraz mężczyźni urodzeni w latach 1949-1952 lub w 1954 r., którzy pobierali emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013 r. oraz nie wystąpili z wnioskiem o przyznanie emerytury powszechnej

Rok	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty nominalne	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty zdyskontowane inflacją na 2019 r. (ceny stałe z 2019 r.)
	<i>w mln zł</i>	
2021	355,9	338,6
2022	360,3	334,6
2023	364,4	330,1
2024	368,1	325,3
2025	371,3	320,2
2026	374,0	314,7
2027	376,2	308,7
2028	377,6	302,4
2029	378,3	295,5
2030	378,1	288,2

Liczba osób w rozważanej grupie wynosi 35,8 tys., a liczba osób, które skorzystałyby z proponowanej zmiany, wynosi 18,6 tys. Szacunkowa przeciętna miesięczna podwyżka świadczenia dla tej grupy osób wynosi 1 595 zł.

Liczba osób, które pobierały emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013 r., wiek emerytalny osiągnęły po 2012 r., nie wystąpiły z wnioskiem o przyznanie emerytury powszechnej oraz skorzystałyby z proponowanej zmiany (z wyłączeniem osób urodzonych w 1953 r.)

Rok urodzenia	OGÓŁEM	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
	<i>w tys.</i>		
OGÓŁEM	18,6	8,4	10,2
1949	1,0	1,0	x
1950	1,3	1,3	x
1951	1,5	1,5	x
1952	1,7	1,7	x
1954	4,4	2,8	1,6
1955	1,9	x	1,9
1956	2,0	x	2,0
1957	1,6	x	1,6
1958	1,5	x	1,5
1959	1,7	x	1,7

Wyniki - łączny koszt proponowanej zmiany przepisów

Kobiety urodzone w latach 1954-1959 oraz mężczyźni urodzeni w latach 1949-1952 lub w 1954 r., którzy pobierali emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013 r. (łącznie z kwotą wyrównań w 2021 r.)

Rok	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty nominalne	Zwiększenie wydatków FUS na emerytury - kwoty zdyskontowane inflacją na 2019 r. (ceny stałe z 2019 r.)
	<i>w mln zł</i>	
2021	4 724,8	4 495,4
2022	1 356,1	1 259,3
2023	1 380,4	1 250,6
2024	1 403,7	1 240,7
2025	1 425,9	1 229,5
2026	1 446,4	1 216,8
2027	1 465,0	1 202,4
2028	1 481,1	1 186,0
2029	1 494,2	1 167,2
2030	1 503,6	1 146,0

Liczba osób w rozważanej grupie wynosi 143,9 tys., a liczba osób, które skorzystałyby z proponowanej zmiany, wynosi 120,4 tys. Szacunkowa przeciętna miesięczna podwyżka świadczenia dla tej grupy osób wynosi 920 zł.

Liczba osób, które pobierały emerytury "wcześniejsze" przed 1 stycznia 2013, wiek emerytalny osiągnęły po 2012 r. oraz skorzystałyby z proponowanej zmiany (z wyłączeniem osób urodzonych w 1953 r.)

Rok urodzenia	OGÓŁEM	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
	<i>w tys.</i>		
OGÓŁEM	120,4	76,8	43,6
1949	19,6	19,6	x
1950	18,9	18,9	x
1951	17,4	17,4	x
1952	17,6	17,6	x
1954	14,1	3,2	10,9
1955	10,6	x	10,6
1956	9,5	x	9,5
1957	8,2	x	8,2
1958	2,6	x	2,6
1959	1,9	x	1,9

Departament Statystyki i Programów Aktuariatycznych

DYREKTOR

mgr Hanna Zalewska